

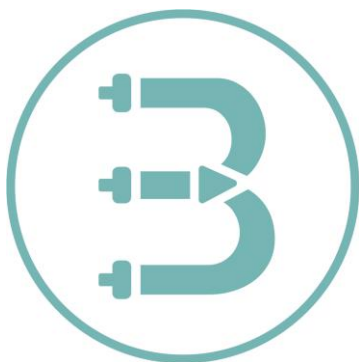
STICHTING
BRETELS

Houvast voor jonge gezinnen
die een ouder verliezen

BELEIDSPPLAN 2019

INHOUD

1. Voorwoord
2. Missie
3. Operationalisering
 - A. Voor wie?
 - B. Aanbod: met elkaar delen en van elkaar leren
 - C. Aanbod: individueel plan op maat
4. Projecten
5. Vrijwilligers
6. Communicatie & PR
7. Financiën



VOORWOORD

Beste lezer,

Voor je ligt het Beleidsplan 2019 van Stichting Bretels. We waarderen het enorm dat je de moeite neemt om dit te lezen. Voor ons is dit het vierde beleidsplan dat we schrijven. Drie mooie Bretels-jaren liggen achter ons. Jaren waarin we hebben gepionierd, geleerd en waarin we gegroeid zijn. We durven te stellen dat we met dit document een beleidsplan neerleggen van een stichting die haar kindertijd ontgroeid is. En daar zijn we trots op.

We gaan 2019 echter ook in met een dubbel gevoel. Onze stichting is een initiatief van drie zussen. Drie zussen die in 2004 hun moeder verloren op 46-jarige leeftijd. Vanuit die ervaring hebben we de basis voor Stichting Bretels gelegd. De levenslessen van onze moeder vormen de basis van alles wat we doen. Daarin staat 'Heb het leven lief' centraal. Onze moeder heeft ons de reikwijdte van die zin meegegeven. De mogelijkheden die het je biedt. Je hart volgen en gaan staan waar je voor staat. Maar je hart volgen betekent soms ook dat er momenten komen die vragen om lastige beslissingen. Zo heeft onze zus Suzanne besloten om in het nieuwe jaar niet verder te gaan met Stichting Bretels. Niet omdat ze de doelstellingen niet meer onderschrijft, niet omdat ze het werk dat we doen niet mooi vindt, niet omdat ze het niet toegevoegd vindt. Maar omdat haar prioriteiten als jonge moeder ergens anders liggen. Omdat ze de tijd die er naast haar werk en sociale leven over blijft wil investeren in haar gezin. Een moeilijke beslissing voor haar. Natuurlijk gaan wij haar enorm missen bij Bretels maar we hebben ook veel respect voor haar beslissing. Ook dat is immers *het leven lief hebben* en er het maximale uithalen.

We beginnen het jaar echter ook met een heel positieve insteek. Eind 2018 hebben maar liefst zeven vrijwilligers de Bretels Basistraining afgerond. We gaan dit mooie plan dat voor je ligt uitvoeren samen met vijftien vrijwilligers en een heel betrokken bestuur. En daar hebben we ongelooflijk veel zin in! Rode draad door het plan is om vooral te doen waar we goed in zijn: het ondersteunen van jonge gezinnen die een ouder verliezen. Daarnaast willen we meer aandacht en zorg besteden aan onze vrijwilligers zodat we meer taken met hen kunnen delen en tegelijkertijd de kwaliteit hoog kunnen houden. Tot slot hebben we gekozen voor een aantal projecten waar we ons voor in gaan zitten. Daarover lees je vanzelf meer.

Wij gaan verder met het bouwen van onze droom en vinden het nogmaals fantastisch dat je de moeite neemt om onze plannen te lezen. Hopelijk lees je daarin ons enthousiasme en onze passie om van 2019 een prachtig Bretels-jaar te maken.

Nicky & Femke Westerhof

Coördinatoren Stichting Bretels

December 2018

MISSIE

Een moeder, onze moeder: Els.

Niet zomaar een vrouw maar een hele bijzondere. Zij leerde ons altijd uit te gaan van het positieve, je schouders eronder te zetten als het even tegen zit, je hart te volgen, te vechten waar je voor staat, zelfstandig te zijn, er het maximale uit te halen en bovenal *het leven lief te hebben*. Ze is op 31 mei 2004 op 46-jarige leeftijd overleden. Ze zal altijd ons voorbeeld blijven en daarom vormen haar levenslessen de basis van Stichting Bretels. Zij is onze inspiratiebron om ons in te zetten voor jonge gezinnen die één of beide ouders gaan verliezen of hebben verloren. Met een plan op maat per gezin en het faciliteren van bijeenkomsten voor volwassenen en kinderen bieden we deze doelgroep houvast in een moeilijke periode.

OPERATIONALISERING

Voor wie

Stichting Bretels zet zich in voor jonge gezinnen die één of beide ouders gaan verliezen of hebben verloren. Het is daarbij niet van belang wat de reden van het overlijden is. Iedereen die in een dergelijke situatie zit is welkom bij Stichting Bretels. Onder jonge gezinnen verstaan we gezinnen waarvan het jongste kind maximaal achttien jaar oud is. We richten ons op gezinnen die woonachtig zijn in (de regio) Haarlem, Haarlemmermeer en de gemeenten in de Bollenstreek.

Omvang van de doelgroep

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onderzocht dat in de periode 1995-2011 jaarlijks gemiddeld 6,4 duizend minderjarige kinderen één of beide ouders verliezen. Als we er grofweg vanuit gaan dat in deze regio 5% van de Nederlandse bevolking woonachtig is, betreft het jaarlijks ruim 300 nieuwe kinderen en jongeren in deze regio. Daarvan is ongeveer 17% 0-6 jaar, 32% 6-12 jaar en 51% 12-18 jaar.

Aanbod: bijeenkomsten, elkaar ontmoeten

We hebben ervaren dat er binnen de doelgroep van Stichting Bretels veel behoefte is om mensen in een vergelijkbare situatie zitten te ontmoeten. Die behoefte is niet alleen groot gebleken onder ouders maar ook onder kinderen en jongeren. Elkaar ontmoeten, je verhaal delen en (h)erkenning vinden bij elkaar. Kinderen die na het ontmoeten van lotgenoten, die wij liever bondgenoten noemen, niet langer het gevoel hebben alleen te zijn omdat ze de aansluiting in hun klas missen. Daarom organiseren we in 2019 voor gezinnen:

- **Bretels Bondgenoten:** vijf bijeenkomsten voor kinderen en jongeren van 4 tot en met 18 jaar. De bijeenkomsten vinden plaats op 10 februari, 14 april, 30 juni, 22 september en 17 november. De bijeenkomsten kenmerken zich als vertrouwelijk, inhoudelijk én vooral ook leuk. We maken een combinatie tussen workshops en voldoende tijd om met elkaar in gesprek te gaan. Ook zoeken we naar diversiteit in de activiteiten. Zo is er ruimte voor een dagje uit, creativiteit en beweging. Het staat ouders vrij om tijdens de bijeenkomsten te blijven. We verzorgen voor hen een aparte ruimte en zo kunnen ook zij tijdens deze momenten ervaringen met elkaar en met de vrijwilligers uitwisselen.
- **Bretels Bijeen:** vijf bijeenkomsten voor ouders. Er zijn zowel ouders welkom die hun partner verloren hebben als ouders die weten dat dat ze te wachten staat. De bijeenkomsten vinden plaats op 21 januari, 20 maart, 20 mei, 10 juli en 23 oktober. Tijdens de bijeenkomsten stellen we soms een thema centraal waarvoor we een deskundige uitnodigen om over het onderwerp te vertellen. Maar we hebben ook workshops of maken met elkaar een wandeling. Belangrijk is in ieder geval dat er vooraf en na afloop voldoende ruimte is om met elkaar en met vrijwilligers in

gesprek te gaan.

- **Bretels Buitendag:** tijdens de Bretels Buitendag op 21 augustus zijn zowel ouders, kinderen als jongeren (ook ouder dan 18) welkom. Kortom: een dag voor het hele gezin. Decor is het Zandvoortse strand waar we gaan surfen, frisbeeles krijgen, spelletjes doen, relaxen, (hopelijk dit jaar eens) van de zon genieten en lekker met elkaar barbecueën.
- **Bretels Besluit 2019:** een bijeenkomst aan het einde van het jaar is er ook speciaal voor ouders en kinderen. We koken met elkaar en eten aan lange tafels op een nader te bepalen locatie. In 2019 vindt Bretels Besluit plaats op 30 december.

Tot slot hebben we in 2018 een aantal bijeenkomsten speciaal voor jongeren georganiseerd. We gaan begin dit jaar met ze in gesprek waar hun behoefte ligt: aansluiten bij reguliere bijeenkomsten van Bretels Bondgenoten en/of aparte momenten voor jongeren. Op basis van hun behoefte zullen we de verdere invulling bepalen.

Aanbod: individueel plan op maat

Stichting Bretels gaat uit van de gedachte dat ieder mens, ieder gezin en iedere situatie uniek is. Daarom bieden we naast de bijeenkomsten gezinnen ook individuele ondersteuning op basis van hun behoefte.

De ervaring van de afgelopen jaren heeft ons geleerd dat een individuele hulpvraag meestal niet in één keer duidelijk is. In sommige gevallen komt een hulpvraag pas boven als we iemand wat beter leren kennen. Daar is dan ook alle ruimte en tijd voor. Bovendien is elke vraag weer anders omdat elke situatie anders is. Daarom vinden we het belangrijk om elke individuele vraag met zorg en aandacht te onderzoeken en waar mogelijk daaraan ook invulling te geven.

Hoe gaan we te werk? Gezinnen weten ons via verschillende wegen te vinden. Bijvoorbeeld via professionals zoals de huisarts, het Centrum voor Jeugd en Gezin of via het ziekenhuis. Ook worden mensen door hun sociale omgeving op ons geattendeerd, wijst de school van de kinderen ouders erop of ze lezen over ons in de (lokale) media of op Facebook. Een kennismaking met het betreffende gezin doet een van de initiatiefnemsters altijd telefonisch. Als de hulpvraag of behoefte nog niet duidelijk is in dit gesprek is dat natuurlijk geen enkel probleem. Het gaat om een korte wederzijdse kennismaking. Dit gesprek kan dan ook een eerste stap zijn in de beoordeling of Stichting Bretels daadwerkelijk iets voor het gezin kan betekenen. Indien we daar nog over twijfelen kunnen we dat benoemen en in de volgende fase nader uitzoeken.

Naar aanleiding van het telefonisch gesprek wordt in de meeste gevallen een persoonlijke afspraak gemaakt op een plaats die voor het gezin veilig en comfortabel voelt. Meestal is dat in de thuissituatie van het gezin. Daar gaat altijd een van de initiatiefnemsters naartoe met een van de vrijwilligers. Tijdens het kennismakingsgesprek inventariseren we met elkaar waar bij het gezin behoefte aan is. Ook leggen

we in dit gesprek uit waar Stichting Bretels voor staat, waar we hen bij kunnen ondersteunen en wat onze werkwijze is. We vinden het namelijk belangrijk om verwachtingen goed naar elkaar uit te spreken. De ervaring leert dat dit gesprek een belangrijke eerste stap is en in veel gevallen al verlichting brengt omdat een lastige drempel genomen is.

Op basis van de uitkomsten van het gesprek maken we een plan op maat. We bespreken of we de ondersteuning zelf kunnen geven door de inzet van onze vrijwilligers of dat we aanvullend op zoek moeten gaan naar professionele partners die ons kunnen helpen bij de uitvoering ervan.

Naast deze route hebben we ook ervaren dat we gezinnen door de deelname aan onze bijeenkomsten steeds beter leren kennen. Daarmee groeit wederzijds vertrouwen en komen individuele vraagstukken daarmee sneller ter sprake. Een mooie manier om ook langs die weg, in elke fase waarin een gezin zich bevindt, invulling te geven aan persoonlijke behoefte.

Om een idee te krijgen wat individuele ondersteuning kan omvatten geven we hieronder een aantal voorbeelden. Deze lijst is natuurlijk niet uitputtend en we staan open voor alle vragen die ons bereiken. We proberen daar zo flexibel mogelijk mee om te gaan en samen met het gezin te onderzoeken wat Stichting Bretels kan betekenen.

- Het vervullen van een laatste wens voor het overlijden van één van de ouders.
- Laagdrempelig verhaal delen bij één van onze vrijwilligers.
- Meedenken over praktische ondersteuning na het overlijden van een van de ouders.
- Faciliteren van professionele ondersteuning bij het vertellen aan de kinderen of omgeving dat één van de ouders komt te overlijden. Dat kan eventueel ook in de fase na een overlijden zijn door handvatten te geven hoe daar in de opvoeding van (en omgang met) kinderen en jongeren mee om te gaan.
- Faciliteren van professionele ondersteuning bij het op orde krijgen en houden van de financiële situatie.
- Faciliteren van professionele ondersteuning bij het op orde krijgen van het huis.
- Begeleiding van mensen richting andere instanties. Veel is in Nederland immers goed geregeld maar mensen weten niet altijd waar ze terecht kunnen. Stichting Bretels wil graag een platform zijn dat kennis heeft van de sociale kaart en zo mensen op weg kan helpen naar de juiste plaats.

Voor de ondersteuning van gezinnen, zowel individueel als tijdens de bijeenkomsten, hebben we de volgende kwalitatieve doelstellingen:

- Ontmoetingen organiseren voor zowel kinderen, jongeren als volwassenen. Deze ontmoetingen kenmerken zich als laagdrempelig, verbindend en hebben een positieve basis.
- Individuele ondersteuning van gezinnen is altijd op basis van een plan op maat. De behoefte van het gezin staat daarin te allen tijde centraal. Gedurende die periode wordt het gezin ondersteund door een coördinator en een van de vrijwilligers die we daarvoor speciaal opleiden.

- Ondersteuning van gezinnen is altijd op vraag en initiatief van de gezinnen zelf. Door het laagdrempelig karakter van de stichting voelen gezinnen zich snel op hun gemak en daardoor durven ze ons vragen te stellen.

PROJECTEN

Stichting Bretels groeit. We zien steeds meer gezinnen en we zijn heel blij dat steeds meer mensen de weg naar onze stichting weten te vinden. Dat betekent echter ook dat het voor ons belangrijk is om richting te geven aan de zaken die we naast het werk voor de gezinnen willen – en vooral kunnen – doen. Zij zijn immers onze belangrijkste prioriteit. Desalniettemin komt er zoveel moois op ons pad! In 2019 gaan we ons daarom richten op onderstaande projecten.

Scholenproject

In 2018 hebben we samen met het Expertisecentrum Omgaan met Verlies en het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland (SWVOZK) de training 'Rouw en verlies in de klas' ontwikkeld. Daaraan hebben veertien middelbare scholen uit Haarlem meegedaan. Tijdens de tweedaagse training werd ingegaan op kennis over rouw en verlies in relatie tot jongeren, praktijkvoorbeelden en kregen deelnemers handvatten voor het opzetten van lotgenotencontact voor leerlingen op school. In 2019 bouwen we dit project verder uit. Dat gaan we doen door:

- Een platform te creëren waarin deze veertien scholen met elkaar ervaringen kunnen uitwisselen;
- Te onderzoeken of er behoefte is aan een tweede training in de omgeving Haarlem. Op dit moment is de helft van het aantal scholen dat aangesloten is bij het samenwerkingsverband geschoold. We kijken of er mogelijkheden liggen voor een tweede training om ook de andere helft te trainen.
- Te onderzoeken of er in andere regio's die in ons werkgebied vallen behoefte is aan deze training.

Symposium Rouw en Verlies

Na het grote succes van de eerste editie van het Symposium Rouw & Verlies in 2017 organiseren we op donderdag 17 januari 2019 de tweede editie van het Symposium Rouw & Verlies. Het symposium is een heel mooie en effectieve manier om aandacht te vragen voor rouw en verlies. Om werkgevers, (zorg)professionals en vrijwilligers handvatten te geven hoe om te gaan met mensen die met dit onderwerp te maken krijgen. Het is mooi om als Stichting Bretels daaraan onze naam te verbinden. Dat doen we in samenwerking met Stichting Nabestaandenzorg. We hebben een prachtig programma samengesteld en gaan onder leiding van dagvoorzitter Frénk van der Linden een heel boeiende middag tegemoet. Meer informatie over het symposium vind je op www.symposiumrouwenverlies.nl.

Bretels Boek

Een projectgroep bestaande uit vrijwilligers van Stichting Bretels ontwikkelt – geadviseerd door professionals – het Bretels Boek. Het boek is bedoeld voor kinderen en jongeren die een ouder gaan verliezen of hebben verloren. We ontwikkelen vier verschillende boekjes die samen één geheel vormen:

- Boekje 1: een 'ik-boekje' waarin kinderen & jongeren hun eigen verhalen, mooie momenten en gevoelens kunnen vastleggen. Aan de hand van vragen, voorbeelden, oefeningen en blanco pagina's kunnen ze dat naar behoefte vullen.
- Boekje 2: een boekje dat het kind / de jongere uit kan delen aan zijn / haar sociale omgeving en waar door middel van het concept van het ouderwetse vriendenboekje mooie momenten met & herinneringen aan de overleden vader of moeder vastgelegd kunnen worden.
- Boekje 3: een boekje met blanco pagina's 'voor alles wat we nog vergeten zijn of wat er veranderd is en je toch wil delen.'
- Boekje 4: een boekje dat speciaal is voor ouders die nog komen te overlijden waarin ze verhalen en herinneringen kunnen achterlaten voor hun kinderen. Als Bretels gezinnen ontmoet waar vader of moeder al overleden is, dan geven we dit boekje niet mee om niet onnodig de aandacht daarop te vestigen.

We verwachten het boek in het eerste kwartaal van 2019 te kunnen presenteren.

Bretels naar Buiten

We hebben tijdens een bijeenkomst van Bretels Bondgenoten in 2018 kennismaat met boswachter Evert-Jan Woudsma. Hij heeft een prachtige natuurbelevingswandeling georganiseerd. Op basis van die positieve ervaring kwam hij met het voorstel om dat eenmaal per seizoen te organiseren voor alle ouders, kinderen en jongeren die bij Bretels betrokken zijn. Een aantal enthousiaste vrijwilligers gaan dit plan verder met hem uitwerken en kijken hoe we, aanvullend op het aanbod dat er al ligt, deze wandelingen kunnen vormgeven..

Bretels Beeldend

We hebben via een sponsor het verzoek gekregen om gezamenlijk een kunstproject op te zetten waarin kunstenaars samenwerken met gezinnen die een ouder gaan verliezen of hebben verloren. We hebben eerst geverifieerd of er vrijwilligers zijn die het leuk vinden om de mogelijkheden van dit project te onderzoeken.. Die zijn er! Dus dit jaar willen we graag kijken hoe we dit project kunnen vormgeven.

VRIJWILLIGERS

Bij Stichting Bretels hechten we veel waarde aan de kwaliteit van de ondersteuning verleend door onze vrijwilligers. Niet alleen voor de gezinnen maar juist ook voor het welzijn van de vrijwilliger zelf. Ze gaan immers aan de slag met een kwetsbare doelgroep en de verhalen kunnen grote impact hebben. Daarom zijn alle vrijwilligers verplicht om de Bretels Basistraining te volgen. We hebben in november 2018 een Bretels Basistraining afgerond. Het is daarom nog onzeker of we in 2019 weer een training organiseren. Dat hangt af van de groei van de stichting en de mogelijkheden die de bestaande vrijwilligers hebben. Indien we in 2019 een Bretels Basistraining organiseren, kijken we samen met het bestaande vrijwilligersbestand welke kwaliteiten we missen en wat we specifiek nodig hebben. Daar steken we de werving op in. De basistraining die deze nieuwe groep volgt bestaat uit de volgende drie modules:

➤ **Module 1: kennismaken en Stichting Bretels (avond)**

Tijdens deze eerste module die een halve dag duurt maken de vrijwilligers kennis met elkaar en de initiatiefnemers van Stichting Bretels. Door middel van creatieve methoden leren ze elkaar op informele, persoonlijke en vertrouwelijke wijze kennen. Daarnaast wordt informatie gegeven over de achtergrond van Stichting Bretels, de reden van oprichting en waar we voor staan.

➤ **Module 2: kennis (hele dag)**

In de tweede module draait het om kennis. Vrijwilligers krijgen les van een kindervertherapeut die dieper in gaat op de ontwikkeling van kinderen en jongeren, de manier waarop ze rouw ervaren en beleven en tot slot over de wijze waarop je het beste met ze kunt communiceren. Daarnaast komt een rouwtherapeut vertellen over rouw en verlies. Over hoe je dat herkent en hoe je daar als professionele vrijwilliger mee omgaat.

➤ **Module 3: gesprekstechnieken (hele dag)**

De derde module staat in het teken van gesprekstechnieken. Het gaat dan niet alleen om de theoretische kaders maar in samenwerking met een acteur worden ook echte gesprekken nagebootst en kan de opgedane kennis omgezet worden naar de praktijk.

De training wordt afgesloten met een feestelijk moment waarop de nieuwe vrijwilliger een samenwerkingsovereenkomst met de stichting ondertekent.

Naast het organiseren van de basistraining besteden we veel aandacht aan de kwaliteit van onze vrijwilligers. Er zijn daarom onder andere vier vrijwilligersbijeenkomsten ingepland: zaterdag 3 maart, donderdagavond 4 juli, woensdagavond 30 oktober en maandagavond 9 december. De zaterdag wordt ingevuld met een inhoudelijke en verdiepende training. Inhoudelijk stemmen we dat af op de wensen van de vrijwilligers. De avond van 4 juli is bestemd voor een gezellig uitje met elkaar om de onderlinge verbondenheid te versterken en onze dank voor het harde werken uit te spreken. De invulling van de derde avond bepalen we in overleg met de vrijwilligers. Tot slot dient de laatste avond om gezamenlijk plannen te maken voor 2020.

COMMUNICATIE & PR

Om zowel (potentiële) gezinnen als stakeholders en anderszins geïnteresseerden te informeren over het werk dat Stichting Bretels doet zetten we de volgende middelen in:

- **Website:** op www.stichtingbretels.nl kunnen zowel gezinnen als anderszins betrokkenen informatie en contactgegevens van de stichting vinden. Mensen kunnen zich via de website ook inschrijven voor activiteiten.
- **Facebook:** op de Facebookpagina van Stichting Bretels delen we nieuwtjes, wetenswaardigheden, achtergrondinformatie en ervaringen. Het is een actuele pagina waar we in 2019 twee tot driemaal per week iets op delen. We streven ernaar om het aantal volgers te verhogen naar 1.500.
- **Folder:** we hebben een Bretels flyer die we breed verspreiden. Voor speciale doelgroepen maken we op verzoek flyers op maat.
- **Media:** we laten door middel van verschillende persberichten aan regionale media weten dat we er zijn en proberen ook op *human interest* niveau ervaringen van gezinnen in de media te vertellen. Mits het gezin daarvoor open staat natuurlijk!
- **1-op-1:** in persoonlijke gesprekken met onze belangrijkste stakeholders gaan we ons voorstellen en uitleggen wat we kunnen betekenen voor de doelgroep.
- **Presentaties:** door middel van presentaties bij organisaties en serviceclubs vergroten we de naamsbekendheid van de stichting.

Uiteraard is de interne communicatie met onze vrijwilligers ook belangrijk. Daarom versturen we om de drie weken een Bretels Update naar onze vrijwilligers en het bestuur.

FINANCIËN

Op basis van de begroting 2019 hebben we voor alle activiteiten zoals hierboven omschreven een bedrag nodig van € 48.600,-. De dekking voor dit bedrag hopen we als volgt te behalen:

- Donaties 2018: we hebben in 2018 een aantal donaties gekregen die we nog niet helemaal gebruikt hebben. We nemen daarom een bedrag mee naar de activiteiten voor dit jaar.
- Evenementen: we organiseren in 2019 wederom een editie van het Bretels Boules Toernooi. Daarnaast hopen we tevens het goede doel te zijn van een of meerdere extern georganiseerde evenementen. Dit is niet alleen relevant in financieel opzicht maar geeft ook zichtbaarheid in de regio.
- Fondsenwerving: we gaan voor twee bestemmingen (vermogens)fondsen aanschrijven. We doen dat voor de ondersteuning van kinderen & jongeren en voor het drukken van het Bretels Boek.
- Particuliere donaties: we blijven er nog steeds elke keer opnieuw verrast over, mensen die een particuliere donatie overmaken. Dat is natuurlijk ontzettend mooi en we verwachten ook in 2019 op die manier wat fondsen te genereren. We hopen ook dat mensen hun gegevens daarbij achter laten zodat we ze persoonlijk voor hun donatie kunnen bedanken.